

גיליון 78

אוגוסט 2021 • אלול ה'תשפ"א

מוֹטִיב

על שם ליאורה דיין

ירחון בנושא שירה וספרות עברית

מְנַשְׁהוּ גִּידוּל

ארמן אונוב
נגה אולמרט
רחל בכר
אשר גל
בארי ימיני
נעמי לבנון-קשת
כפיר מוקדס
אבן ספיר
יואב קרן
אפרת ששון

גיליון 78 מתחיל...

בגיליון הקודם עסקנו בדברים הקטנים ביותר. הפעם ביקשנו להתמקד דווקא בדברים הגדולים, הענקיים, העצומים.

בגיליון זה נפגוש הרים, פלנטות שלמות ועוד דברים שאי אפשר להכיל במבט בודד, ונראה דרך השירים והסיפורים איך דברים ענקיים משפיעים על חיינו ואיך חיינו אולי בכל זאת משפיעים עליהם.

קריאה מהנה,

אלירן דיין, יאיר בן-חור, רובי גורדון, עמליה ויניק

אין הרבה מילים עבריות ששפות אחרות אימצו לתוכן. דוגמה למילה כזאת היא Leviathan, שהתגלגלה מהמילה העברית "לויתן" אל הלטינית המאוחרת, ומשם לאנגלית של המאה ה-14.

בין שאר המילים המתארות משהו גדול מאוד (למשל Gigantic, Enourmous, Huge ורבות אחרות) המילה הזאת משמשת גם כיום באנגלית כדי לתאר כל כלי שיט (ולפעמים בהכללה כלי רכב) גדול מאוד, דוגמת ספינות ענק או נושאות מטוסים.

ירחון "מוטיב" הוא כתב עת מקוון לעת עתה המתפרסם אחת לחודש. כל גיליון יעסוק בנושא שהמערכת תבחר, ויפורסמו בו עשר יצירות.

העבודה בירחון מתבצעת בהתנדבות מלאה, אי לכך אין לצפות לתגמול כספי כלשהו על פרסום יצירות, לרבות לא לתמלוגים כלשהם; בשליחת יצירה לפרסום מאשר היוצר את אפשרות פרסומה בירחון, ולא יהיו ליצר השגות או טענות באשר לפרסום או לאי-פרסום יצירתו בירחון.

ליאורה דיין ז"ל הייתה אוהבת אדם. אהבתה הגדולה ביותר הייתה למילה הכתובה ולקריאת ספרות ושירה, ואותם קראה עד סוף ימיה.

ירחון "מוטיב" נוסד לזכרה ונושא את שמה.

0078

מְשֵׁהוּ גְדוֹל

אוגוסט 2021
אלול ה'תשפ"א

01

נגה אולמרט

אישה גדולה

הָלֹא בְּסוֹף גַּם אָנִי אָמוּת

וְנִגִּידוּ יְהִי זְכָרָה בְּרוּךְ

הִיא הִיְתָה אִשָּׁה הַשְּׂרָאָה

הִיא הִיְתָה גְדוֹלָה

גְדוֹלָה מִהַחַיִּים הִיא הִיְתָה

הִיא הִיְתָה

הִיא הִיְתָה

הִיא הִיְתָה

מִי הִיְתָה ?

הִנֵּה אָנִי שָׁב

אֶל אוֹתָם הַמְּקוֹמוֹת שֶׁבָּהֶם גָּדַלְתִּי

זוּחַל בְּמִנְהַרְת הָאָרֶנֶב

כְּאֵלִים

בְּאֶרֶץ הַפְּלָאוֹת.

רַק אָנִי מִסְפִּיק מְשַׁע כְּדִי לַחֲזוֹר לְשֵׁם.

מִהֲלַךְ בֵּין הַכְּתוּת

בְּתוֹךְ הַמְּסֻדְרוֹנוֹת

בְּמֵלִים הַכְּתוּבוֹת עַל הַקִּיר

מִבֵּיט בְּפָנִים

לְמִקְוֵמוֹת שֶׁרָדְפוּ אוֹתִי שָׁנִים.

פַּעַם הַכֹּל הָיָה גְדוֹל עָלַי.

הַיּוֹם אָנִי רוֹאֶה דְּבָרִים אַחֲרֵת

לְמֵרוֹת שֶׁאָנִי דוֹרֵךְ בְּאוֹתוֹ הַמְּקוֹם.

פְּרִסְפֶּקְטִיבָה.

0078

מְשֵׁהוּ גְדוֹל

אוגוסט 2021
אלול ה'תשפ"א

03

אשר גל

הצדיקים בדירתם

ממתיינים ליום מותם.

הם שִׁחְצוּ עֲשָׂרוֹת שָׁנוֹת יַחַד

הָגוּ זֶה בְּזוֹ וְזוֹ בְּזֶה

לִילָה וַיּוֹם

בְּשִׁכְבָם וּבְקוּמָם

וּבְלִכְתָּם בְּדַרְךְ

וּבְבִרְחָם מִפְּנֵי הַפֶּחַד

הַגִּיעוּ לְבַד

אֶל צוּק נֶשֶׂא

וְעַל סֶפֶד עוֹמֵד

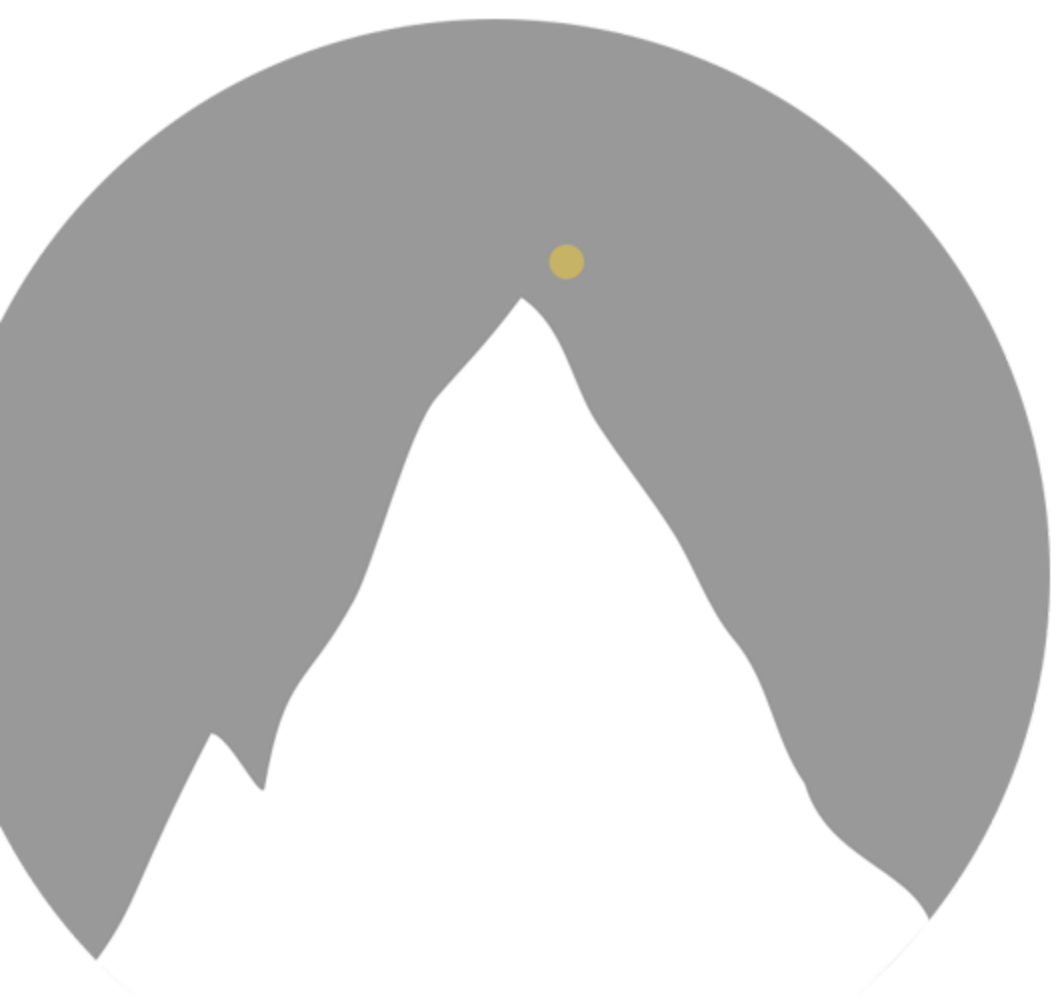
בְּדַד הָאֶחָד

מִהֲרָהּ שְׁבִלְעָדֵי

הַיּוֹתָם יַחַד

לֹא הִיָּתָה כֹּה גְבוּהָהּ

אֶהְבָּתָם.

0078
מְשֵׁהוּ גְדוֹל
אוגוסט 2021
אלול ה'תשפ"א

04

אבן ספיר

משהו גדול

מְשֵׁהוּ גְדוֹל קוֹרָה

בֵּין מַיִם לְשָׁמַיִם

בְּנִקְצַת הַמִּפְגָּשׁ בֵּן הַטּוֹב וְהָרַע

בְּרוּחַ שְׂבִיחַ הַתְּמִימוֹת לְעֶרְמָה.

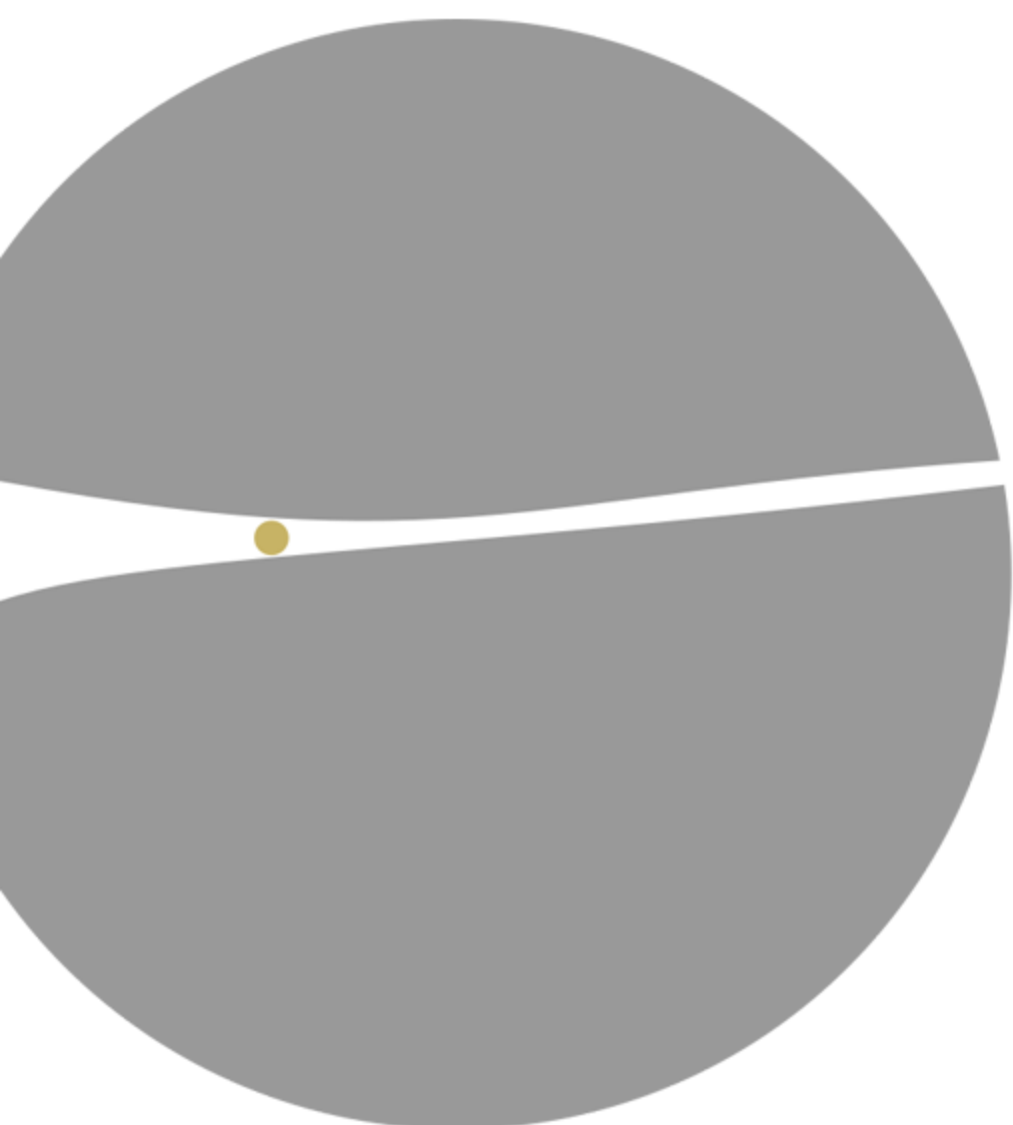
מְשֵׁהוּ גְדוֹל קוֹרָה

בֵּין מְצִיאוֹת לְאִשְׁלִיָּה

בֵּין אֶהְבָּה לְשִׁנְאָה.

מְשֵׁהוּ גְדוֹל קוֹרָה,

יֵשׁ חֲבוּר אוֹ שֶׁחֻבֵּל נִקְרַע.

0078

מְשֵׁהוּ גְדוֹל

אוגוסט 2021
אלול ה'תשפ"א

05

בארי ימיני

תְּזוּזוֹת טְקֵטוֹנִיּוֹת

שֶׁל יָם שֶׁעֲכָשׁוּ

הוּא הָרַ

וְעֵמֶק אֵיזֶסוֹפִי.

פְּעוֹט יוֹנֵק מִשֵּׁד אָמוּ

קֶצֶת שֶׁקֵּט

לְסֵתֶם אֶת

הַגּוֹלָל

שֶׁהוֹלֵךְ וְנִחַשָּׁף

לְאֵטוּ

בְּעֵתוֹת שֶׁבֶר

כְּמוֹ הַיּוֹם

וּמִחֶר.

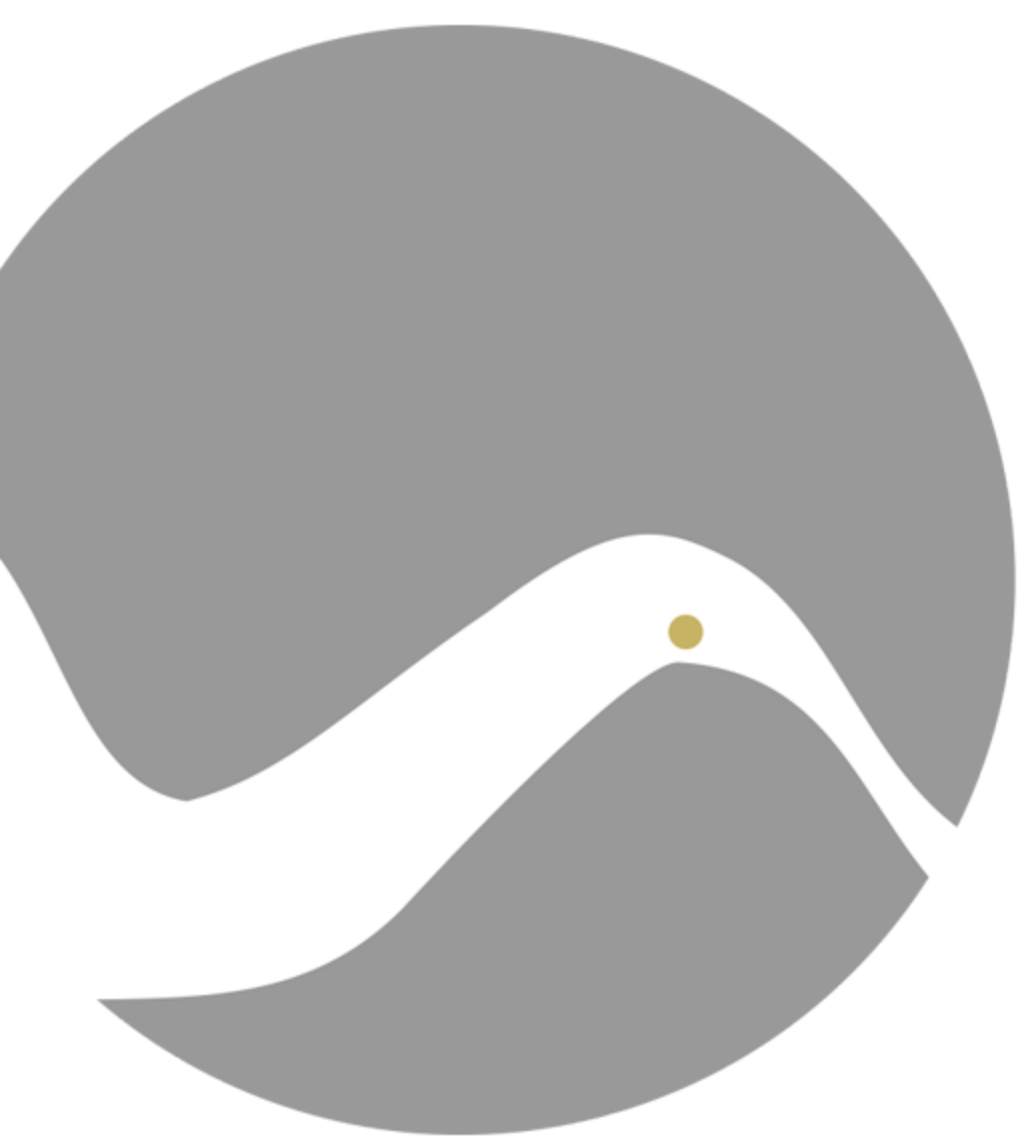
רַעַד כְּזָב

חֶלֶף עַל פְּנֵי מִישׁוֹר

הָאָרֶץ

הַתִּיכּוֹנָה רִיקָה

הַשְּׂאִיפָה לְאֲזוּן הַוּפְרָה.

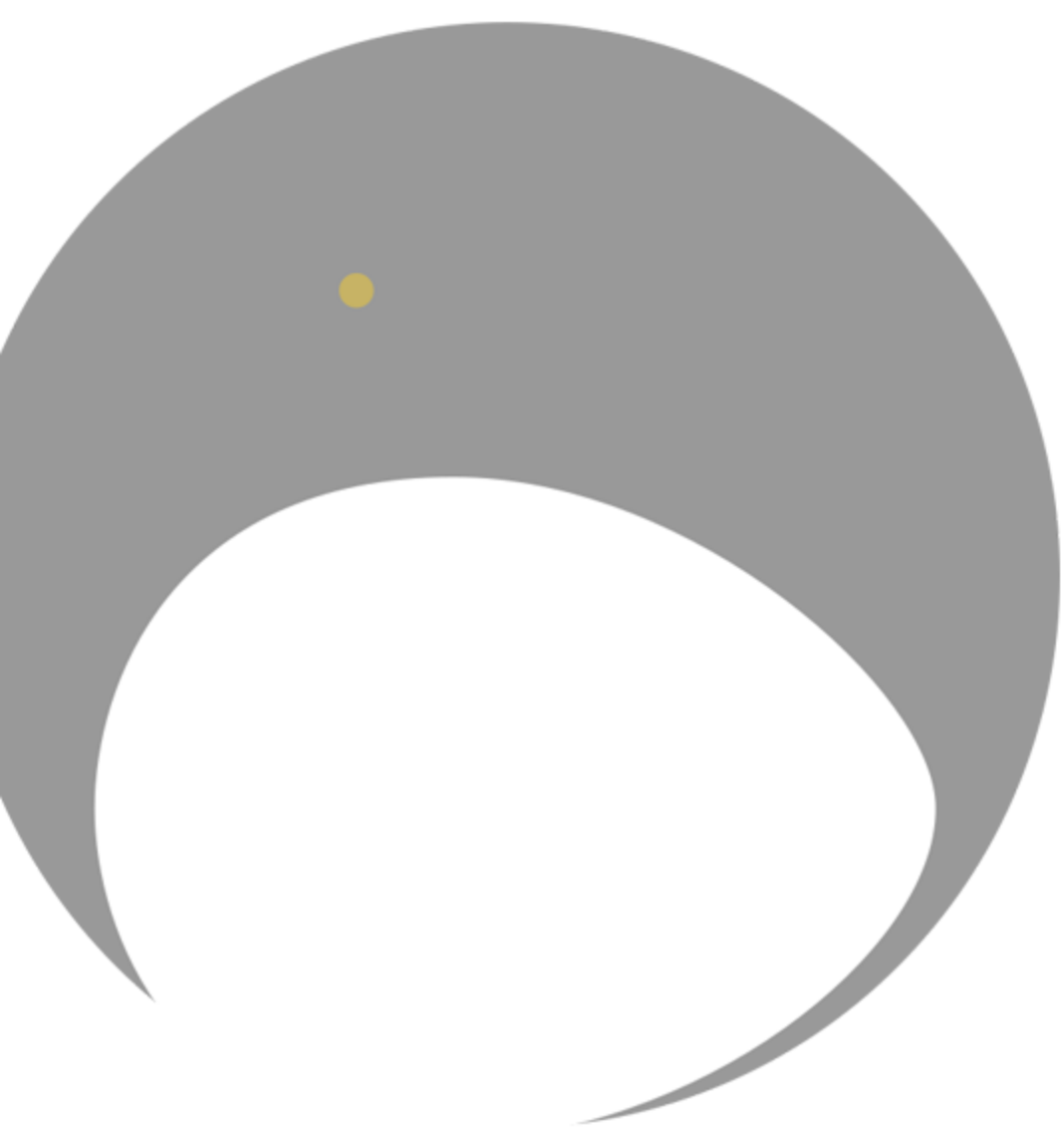

אני משוכנע שהתיאור של מקונדו ב"מאה שנים של בדידות" של מרקס מבוסס דווקא על בני עיי"ש. הכול יודעים שהמושב הזה קיים, אבל איש לא יודע איפה הוא בדיוק נמצא. השכן בבניין ממול מתחיל את הבוקר במוזיקת רוק כבד. אותו השיר בכל בוקר. העונג המוזיקלי נמשך בין שש לשמונה דקות ומתחיל בשש בבוקר בדיוק. לא, הוא לא חובב מוזיקה. הוא פשוט אוהב לאכול ביצת עין בכל בוקר וכדי שיהיו לו ביצים טריות הוא מגדל בבית תרנגולת. מה הקשר, אתם בוודאי תשאלו אותי. אז ככה:

תקופה ארוכה הטילה התרנגולת כמו שעון שוויצרי עד שנכנסו לבניין שכנים חדשים. כמו חלק גדול מיוצאי עדות המזרח אצלנו במושב הם מעבירים את היום בישיבה במרפסת עם קפה וסיגריה בליווי שירי בכי מזרחיים – מז'אנר הדיכאון והמלנכוליה – ב"פול ווליום". כנראה מרוב הסלסולים התרנגולת נכנסה לדיכאון גם היא והפסיקה להטיל. השכן מיצה את כל האופציות בניסיון לעורר את הרפלקסים שלה: לקח אותה לווטרינר, לפסיכיאטר, לפדיקור – שום דבר לא עזר, מקור החלבון של הבוקר נעלם מהאופק.

ביום שישי אחד בחניה מתחת לחלונות הבית של השכן נעצר רכב פיג'ו 206 חלוד על סף אספנות עם פגוש קשור לרדיאטור בעזרת חוט חשמל ושלט "נהג חדש". הנהג שמע רוק כבד בעוצמה שגרמה לסדקים בבניין. השכן קם כדי לצאת החוצה ולתת לצעיר בראש, אך נעצר בתדהמה – התרנגולת הטילה ביצה. כנראה מרוב פחד. השכן מיהר החוצה לכיוון הרכב. הנהג הצעיר הבחין באדם שרץ לעברו וניסה להימלט, אך הבין שלא יספיק ופשוט כיבה את הטייפ. הוא אפילו ניסה להתנצל על ההפרעה אך השכן קטע אותו. הדבר היחיד שעניין אותו היה שם הלהקה.

מאותו היום בכל בוקר אני שומע את אותו השיר של הלהקה הארוכה במשך שש דקות. זה אם השכן מתכנן ביצת עין משלוש ביצים או שמונה דקות אם הוא החליט להתפנק על ארבע. ואותי מעניין רק דבר אחד: מה אורך חייה הממוצע תרנגולת?

א' התלבט מאוד לפני שניגש למכרז. אחרי הכול, מדובר היה בפרויקט יוצא דופן בגודלו ובחשיבתו. בטח בשביל קבלן כמוהו שהמשיך על כורחו בעסק המשפחתי הקטן. הוא בכלל רצה להיות פילוסוף, אבל פילוסוף זו לא באמת פרנסה, אז הוא ניהל את העסק המשפחתי אחרי שאביו יצא לגמלאות, פרויקט פה פרויקט שם, לא משהו רציני, אבל אפשר להתקיים מזה. עד שיום אחד שמע א' הרצאה של איזה קואוצ'ר ידוע שאמר: "אם תגדירו את העסק שלכם כעסק קטן, הוא יישאר קטן ואף פעם לא יצמח". א', כשהיה פילוסוף בנשמתו, הגיע למסקנה שזה משפט חכם מאוד, וכשפורסם המכרז הוא החליט להתמודד. מה יש לי להפסיד? חשב, מקסימום את דמי ההרשמה. אבל אם אזכה במכרז... אם אזכה זה כבר סיפור אחר לגמרי.

הסיכויים לא היו לטובתו. זה היה מכרז יוקרתי מאוד והתמודדו עליו כמה מהקבלנים הגדולים ביותר במשק. לחלק מהם, כך ידע, יש קשרים בצמרת, כך שבטוח הכול תפור מראש. אבל איך אמר פעם מישהו חכם – לא אותו אחד מהמשפט הקודם אלא מישהו אחר? כשאתם חוצים גשר, תזכרו שבנה אותו הקבלן שהגיש את הצעת המחיר הנמוכה ביותר.

ומתברר שהצעת המחיר שהגיש א' הייתה הנמוכה ביותר.

תאמינו או לא, א' זכה במכרז.

ברגע הראשון הוא נבהל. א' לא באמת האמין שיזכה במכרז. בהתחלה חשב לוותר, אבל אבא שלו שבערוב ימיו התחרט שלא שיחק אף פעם במגרש של הגדולים, אמר לו: "זו ההזדמנות שלך. אל תעשה את הטעויות שאני עשיתי".

וכך נכנס א' לפרויקט חייו. הוא גייס מימון, שכר עובדים, לקח קבלני משנה – ויצא לדרך. המיזם הושלם בדיוק בזמן וללא חריגות מהתקציב. א' היה נרגש. אבא שלו עמד לידו בטקס גזירת הסרט נשען על הליכון, ולחש באוזנו כמה הוא גאה בו. גם א' היה גאה במעשה ידיו.

לקח זמן עד שהתחילו להתגלות הליקויים הראשונים. בהתחלה דברים קטנים, לא משמעותיים במיוחד: פה סדק כמעט בלתי נראה לעין, שם איזו נזילה מעצבנת. אבל ככל שחלף הזמן התברר הפרויקט ככישלון טוטאלי, פיסקו אחד גדול.

היו מי שקראו להרוס הכול ולבנות מחדש. היו מי שדרשו לחקור אם לא הייתה פה שחיתות שהובילה לזכייתו התמוהה של א' במכרז. "הוא בטח נתן שוחד למישהו בחלונות הגבוהים", לחשו הנשמות הטובות.

הנפילה הייתה קשה וכואבת. הצעות העבודה, שעד אותו רגע זרמו כמו שיטפון גדול, הפכו לזרזיף. אחרי שנכשל בכמה מכרזים חשובים, הוא פשוט הפסיק לגשת. החובות לבנקים החלו לתפוח. א' נכנס לדיכאון והחל לשתות.

הכול בגלל הרעיון המטופש הזה, חשב. אמרו לו שזה לא יעבוד. אבל הוא לא הקשיב. הוא היה בטוח שזו הברקה גדולה.

א' פתח את אחד הארונות במשרדו ושלף מתוכו את החוברת הכחולה – עותק של הצעת המחיר שהגיש בשעתו לוועדת המכרזים.

הוא דפדף בחוברת עד שהגיע לסעיף 28, סעיף קטן ב:

”נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדִמוֹתֵנוּ; וַיְרִדוּ בְדִגַּת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם, וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל הָאָרֶץ, וּבְכָל הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל הָאָרֶץ.”

איזה רעיון מטומטם! אמר אלוהים ומזג לעצמו כוס ויסקי.

0078

מְשֵׁהוּ גְדוֹל

אוגוסט 2021
אלול ה'תשפ"א

08

רחל בנר

פני הירח

עֲבַרְתִּי בְּאֶצְבְּעֵי עַל פְּנֵי הַלְּבָנָה הַמְצֻלָּקִים
חֲטָטָת אַחַר חֲטָטָת.
מָה לִּי וְלִפְעָה
מָה לָּהּ וְלִרְמִיָּה?
וְקִרְוֵנוֹת שְׁנֵי־הַסְּדוּרוֹת
נִקְשׁוּ בְּקֹר
הֶבֶל פִּיָּה הַבְּרִיחוּ,
מָה לִּי וְלִשְׁפָל
מָה לָּהּ
וְלִגְאוֹת?

0078

מְשֵׁהוּ גְדוֹל

אוגוסט 2021
אלול ה'תשפ"א

09

נעמי לבנון-קשת

שקיעה

בְּכֹל יוֹם

בְּשַׁעַת בֵּין עַרְבַיִם

בְּדִיקְנוֹת

שֶׁל שְׁעוֹן שְׁוִיצָרִי

אֲפָשָׁר לְרְאוֹת

בְּאֶפֶק

אֵיךְ הַשֶּׁמֶשׁ מְתַלַּבֶּטֶת

אִם לְטַבֵּל בְּזִהִירוֹת

רְגֵל אַחַר רְגֵל,

אוּ לְקַפֵּץ רֹאשׁ

לְיָם

לְצִיָּן

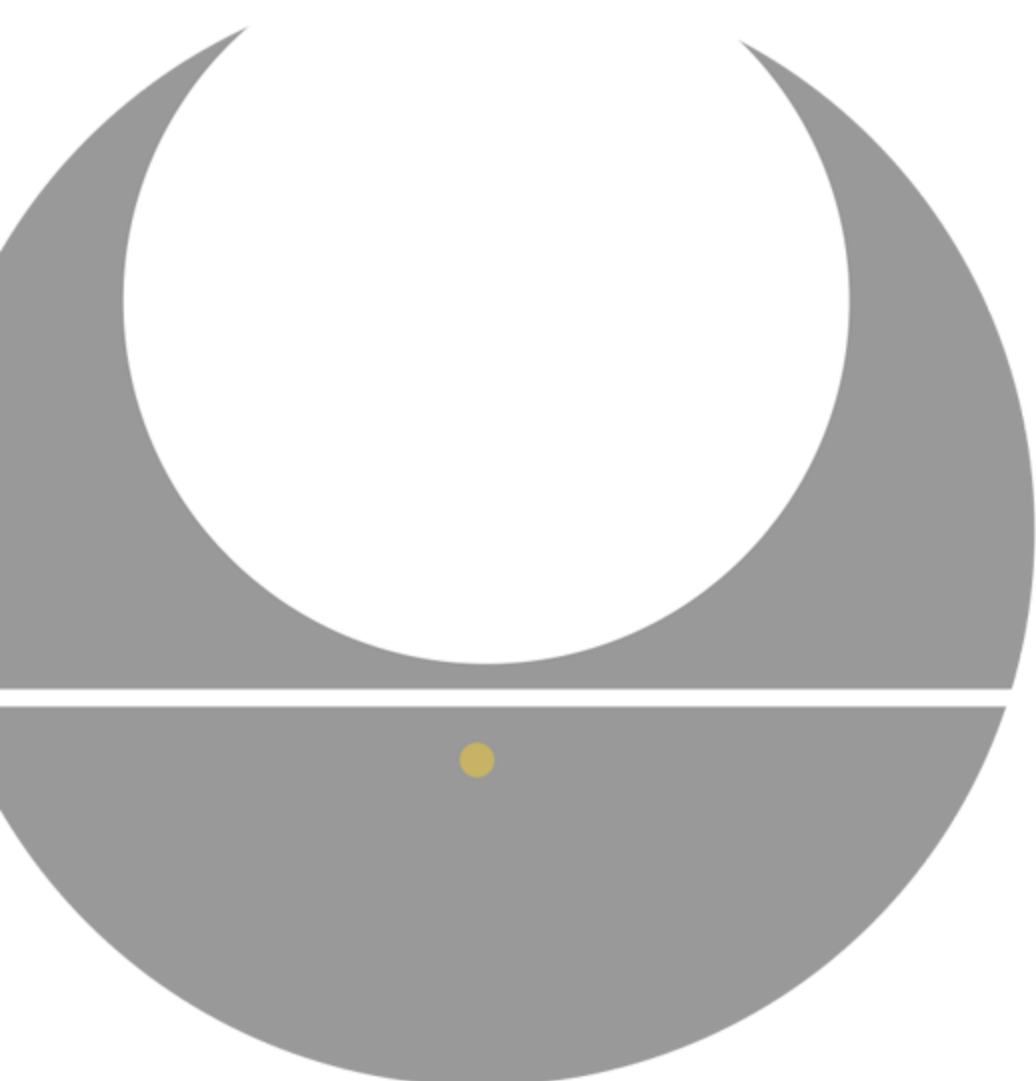
אֶת לְחֵייהָ הַסְמוּקוֹת

מְבוֹשָׁה

מִכָּל מָה

שֶׁרְאֲתָהּ בְּאוֹר יוֹם

בְּמַגְרֵשׁ הַמְשֻׁחָקִים שֶׁל אֱלֹהִים.

0078

מְשֵׁהוּ גְדוֹל

אוגוסט 2021
אלול ה'תשפ"א

10

אפרת ששון

ספרנובה

גַּם כְּשֶׁהִתְפּוֹצְצוֹת

הַכֶּתֶה בְּנוֹ בְּעֶצְמָה

עַד שְׂרַעְדָּנוּ

גַּם כְּשֶׁהַיּוֹם-יוֹם

עֲמַעַם לְאֵטוֹ

אֶת גְּלִי הַרְעַד

הַלֵּב נִשְׁבֵּר.

אוֹלֵי הַדְּבֵשׁ הַזֶּהֱבִי

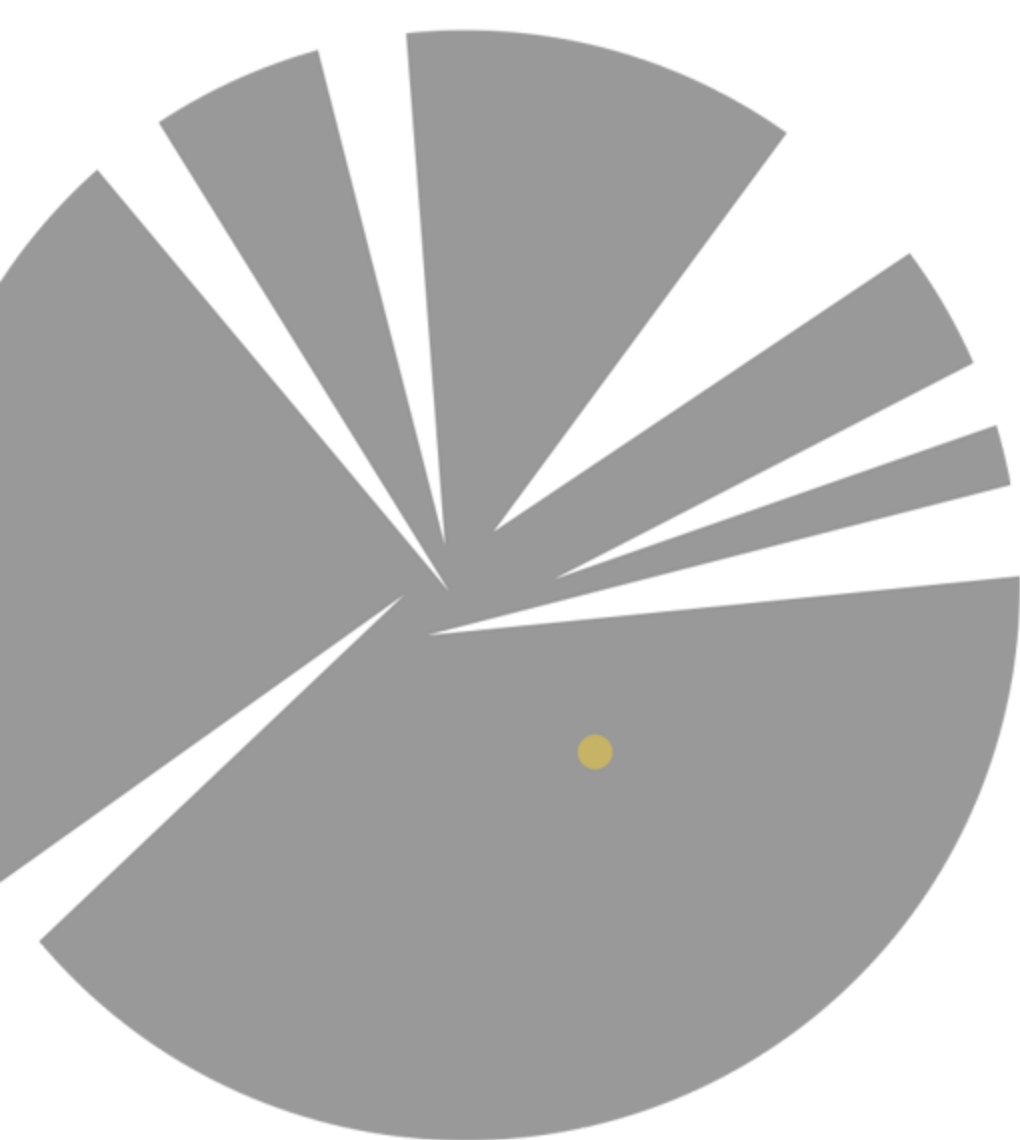
שֶׁזָּלַג מִלְחֵינּוֹ הַסְּמוּקוֹת

אוֹ אוֹלֵי

אוֹרֵה שֶׁל הַשֶּׁמֶשׁ

יִמְלְאוּ אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ

הַסְּדוּקוֹת.

מייסד: אלירן דיין
עורך אחראי: יאיר בן־חור
עורכת משנה: עמליה ויניק
איורים ועיצוב גרפי: רובי גורדון

<http://motiv-magazine.co.il>

<http://facebook.com/motiv.magazine>

<http://bit.ly/motiv-youtube>

<http://instagram.com/motiv.magazine>

http://twitter.com/motiv_magazine

info@motiv-magazine.co.il

054-337-1373

[מוטיב \(כתב עת\) \[http://he.wikipedia.org/wiki/\]\(http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_\(כתב_עת\)\)](http://he.wikipedia.org/wiki/מוטיב_(כתב_עת))

אנחנו מזמינים אתכם להשתתף בכתב העת שלנו.
הגיליון הבא של מוטיב יראה אור בעוד כחודש, ונושא: "שתיקות".

בחיים, כמו במוזיקה וכמו בדיבור - לפעמים השתיקות חשובות לא פחות מהצלילים ומהמילים.

בגיליון זה נרצה לקרוא שירים וסיפורים שעוסקים דווקא בהשתיקות, בפאוזות, בשתיקות, ובכל הרגעים שבהם הרווחים הריקים של החיים הם אלה שיוצרים את המשמעות והתוכן.

אתם מוזמנים לשלוח את יצירותיכם בנושא זה עד לתאריך 20/8/2021 לכתובת הדואר האלקטרוני:

info@motiv-magazine.co.il

נא לשלוח עד שלוש יצירות בלבד ליוצר - שירים מנוקדים וסיפורים קצרים עד 550 מילה.